

Derinimo pažyma

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 19 d. nutarimo Nr. 308 „Dėl Kuršių nerijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektui pateikusių institucijų pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies

Eil. Nr.	Institucija	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabų ir pasiūlymų vertinimas ir argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabas ar pasiūlymus arba atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos architektų rūmai (LAR)	1. „Siekiant išsaugoti sukurta ir kurti tinkamos kokybės, su krašto savitumu ir kultūra darnią, bei viešuosius interesus atspindinčią ir išliekamąją vertę turinčią Kuršių Nerijos nacionalinio parko (toliau – Parko) aplinką, siūlome Nuostatų 2 punkte pateikiamą teisės aktų sąrašą papildyti nuorodomis į Lietuvos Respublikos architektūros įstatymą, Lietuvos Respublikos Bendrąjį planą, Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, Neringos savivaldybės bendrąjį planą ir savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus. Pažymime, kad šių teisės aktų įtraukimas būtinas siekiant išvengti teisės aktų kolizijų ir užtikrinti nuoseklų teisinį reguliavimą“.	Atsižvelgta iš dalies. Nuostatų projekto 2 punktas negali būti papildytas nuoroda į Lietuvos Respublikos architektūros įstatymą, nes jis nereglamentuoja veiklos saugomose teritorijose. Šio įstatymo tikslas (1 straipsnis) – „reglamentuoti architektūros srities visuomeninius santykius, siekiant išsaugoti sukurta ir kurti tinkamos kokybės, su krašto savitumu ir kultūra darnią, viešuosius interesus atspindinčią, išliekamąją vertę turinčią aplinką“, „Šis įstatymas taip pat nustato architektų rengimo, architektų kvalifikacijos, architektų veiklos vykdymo reikalavimus, sąlygas ir tvarką, architektų teises ir pareigas, architektų veiklai ir veiklos rezultatams taikomus kokybės reikalavimus“. Kiti LAR siūlomi teisės aktai ir teritorijų planavimo dokumentai į minėtą punktą įrašyti.
		2. „Moksliniuose tiriamuosiuose darbuose pabrėžiama, kad kraštovaizdis turėtų būti vertinamas ne tik estetikos, bet ir kitų kriterijų atžvilgiu, todėl siūlome keisti Nuostatų 3.3 papunktį išdėstyti taip: „Kraštovaizdžio estetinė vertė - kraštovaizdžio vaizdingumas, emocinis suvokimas, kompozicinė sandara, meninė kokybė. ~~bendrąsiais estetikos kriterijais išreiškiamos natūraliai susiformavusio ir natūralių pobūdį išlaikiusio ir (ar) žmogaus veiklos sukurtos ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio savybės.~~ “	Atsižvelgta iš dalies. Išbraukti žodį „estetinė“ nėra pagrindo, nes Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 56 dalis nustato vizualinės tašos sąvoką – „Vizualinė tarša – objektų (kompleksų) ar veiklos sukeltas ilgalaikis regimasis poveikis, mažinantis kraštovaizdžio estetinę vertę“. Pažymėtina, kad Architektūros įstatymo 11 straipsnis estetiką nustato vienu iš dešimties architektūros kokybės kriterijų. Į LAR siūlymą dėl teiginių apie kraštovaizdžio vaizdingumą, emocinį suvokimą, kompozicinę sandarą, meninę kokybę atsižvelgta, 3.3 papunktis papildytas.
		3. „Kadangi Parko teritorija apima ne tik sausumos, bet ir Kuršių marių bei Baltijos jūros teritorijas, siūlome	Atsižvelgta iš dalies. Projekto 3.7 papunktis papildomas ir išdėstomas taip: „ Pažintinis takas (pažintinis

	<p>papildyti Nuostatų 3.7 papunktį ir išdėstyti taip: „Pažintinis takas – pėstiesiems, nemotorinių sausumos ir/ar vandens transporto priemonių naudotojams įrengtas takas/trasa, skirtas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais; šalia pažintinio tako gali būti įrengta mažųjų kraštovaizdžio architektūros elementų.“</p>	<p>vandens maršrutas) – pėstiesiems, nemotorinių sausumos ir (ar) vandens transporto priemonių naudotojams įrengtas takas (pažintinis vandens maršrutas), skirtas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais; šalia pažintinio tako (pažintinio vandens maršruto) gali būti įrengta mažųjų kraštovaizdžio architektūros elementų“.</p>
	<p>4. „Siekiant užtikrinti aiškesnį reguliavimą ir išvengti sąvokų dubliavimosi papildomai siūlome Nuostatų 3.1 – 3.9 papunkčiuose suformuluotus, daugumai saugomų teritorijų bendrų, sąvokų apibrėžimus perkelti į Rekreatinių teritorijų naudojimo, planavimo ir apsaugos nuostatus (aplinkos ministro 2004 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. D1-35). Priešingu atveju šias sąvokas reikės kiekvieną kartą iš naujo apibrėžti ir kitų saugomų teritorijų nuostatuose, dėl ko formuojasi perteklinis teisinis reguliavimas ir didėja kolizijų rizika“.</p>	<p>Neatsižvelgta. iš Nuostatų projekto į Rekreatinių teritorijų (...) nuostatus perkelti sąvokas nėra pagrindo, nes iš 11 sąvokų tik 2 (iš dalies 3) sąvokos susijusios su rekreacija (poilsio vietė, stovyklavietė, rekreaciniai pastatai, atokvėpio vieta), o kitos 8 ar 9 sąvokos (apžvalgos aikštelė (regykla), lankomi objektai, mokomasis takas, kt.) su rekreacija praktiškai neturi nieko bendro, nes tie objektai skirti ne poilsiui (rekreacijai), bet lankytojiui padedantys geriau pažinti vertybes, jas raiškiau eksponuoti. Siūlymas 2-3 rekreacinio turinio sąvokas perkelti į kitą teisės aktą būtų nepagrįstas ir dėl to, kad minėtų Rekreatinių nuostatų paskirtis visai kita – „nustatyti rekreacinių teritorijų naudojimo, apsaugos sąlygas juridiniams ir fiziniams asmenims, kurie vykdo veiklą rekreacinėse teritorijose, šių teritorijų naudojimo ir apsaugos priežiūrą, taip pat naudoja jose rekreacinius išteklius“. Šiuose nuostatuose nėra apibrėžiama nė viena rekreacinė ar kita nauja sąvoka.</p>
	<p>5. „Atsižvelgdami į tikslinį Nuostatų reguliavimo objektą – Kuršių nerijos pusiasalį, kuriame susiformavusi plati tradicinės statybos medžiagos ir erdvinės planinės struktūros įvairovė, siūlome pakeisti Nuostatų 3.10 papunktį ir išdėstyti taip: „Kuršių nerijos etnografinė architektūra – Kuršių nerijos pusiasalyje susiformavusi teritorinė, erdvinė struktūra, kuriai būdingi tam tikri pastatų planavimo principai, apželdinimas, saviti pastatai, jų statybos principai, tradicinės statybos ir apdailos medžiagos ir</p>	<p>Neatsižvelgta. Nuostatų projekte nustatoma sąvoka „3.10. Tradicinė etnografinio regiono architektūra – etnografiniame regione susiformavusi teritorinė, erdvinė struktūra, kuriai būdingas tam tikras sodybų planas, apželdinimas, saviti pastatai, jų statybos principai, tradicinės statybos ir apdailos medžiagos ir spalvos, ryšys su kraštovaizdžiu“ atitinka Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje nustatytai sąvokai „Saugomų teritorijų nuostatai – teisės aktas, kuriuo nustatomi <...> etnografinio regiono architektūros ir</p>

		spalvos“.	sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai arba kuriuo nustatomi <...> etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai“. Todėl norint keisti Nuostatų projekto 3.10 papunktį, reikėtų iš esmės keisti Saugomų teritorijų įstatymą. Tačiau pagrindo tokiam veiksmui nėra.
		<p>6. „Kadangi Nuostatai taikomi ne tik Parko teritorijoje saugomiems gamtiniais, bet ir kultūros paveldo objektams, siūlome Nuostatus papildyti kultūrinio, miestiškojo (antropogeninio, urbanizuoto) ir saugomų kultūrinių (archajiško, kaimiško, techninio inžinerinio, miestiškojo) kraštovaizdžių sąvokomis ir jas apibrėžti taip: „3.12. Kultūrinis kraštovaizdis - žmogaus veiklos sukurtas ir jo sambūvį su aplinka atspindintis kraštovaizdis. Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniuose kultūrinis kraštovaizdis apima urbanistinę, susisiekimo, inžinerinę, agrarinę, kraštovaizdžio formavimo ir saugomo kultūrinio kraštovaizdžio sistemas, sukuria materialų pagrindą vystyti socialines, ekonomines, rekreacines kultūrinės raiškos veiklas, užtikrina darnų sambūvį su gamtinio kraštovaizdžio elementais sausumoje ir jūroje. 3.13. Miestiškas (antropogeninis, urbanizuotas) kraštovaizdis- žmogaus veiklos sukurtas, veikiamas, palaikomas ir vystomas kraštovaizdis (miestai, miesteliai, kompaktiškai užstatytų kaimų ir didelių techninių inžinerinių kompleksų teritorijos) gamtinio kraštovaizdžio terpėje. 3.14. Saugomi kultūriniai kraštovaizdžiai (archajiškas, kaimiškas, techninis inžinerinis, miestiškasis) - saugomas kultūrinis kraštovaizdis, suformuotas įvairių kultūros paveldo išteklių tipų pagrindu, integrali urbanistinės, agrarinės, inžinerinės, susisiekimo, rekreacinės ir gamtinės teritorinių struktūrų dalis, neatsiejama šių struktūrų materialinė ypatybė.</p>	<p>Neatsižvelgta. Saugomų teritorijų įstatyme jau yra nustatytos trys sąvokos, kuriose apibrėžta kraštovaizdžio įvairovė: „17. Gamtinis kraštovaizdis – natūralų pobūdį išlaikęs kraštovaizdis“; „21. Kraštovaizdis – žemės paviršiaus gamtinių (paviršinių uolienu, pažemio oro, paviršinių ir gruntinių vandenių, dirvožemio, gyvųjų organizmų) ir (ar) antropogeninių komponentų (archeologinių liekanų, statinių, inžinerinių įrenginių, žemės naudmenų bei informacinio lauko), susijusių medžiagiais, energetiniais ir informaciniais ryšiais, teritorinis junginys“; 22. Kultūrinis kraštovaizdis – žmogaus veiklos sukurtas ir jo sambūvį su aplinka atspindintis kraštovaizdis“. Todėl papildomų sąvokų Nuostatuose įrašymas sukeltų prieštaravimų su Saugomų teritorijų įstatymu, praktikoje kiltų sąvokų interpretacijų ar teisinės viršenybės kolizija, didėtų bereikalingų teisinių ginčų galimybė. LAR minėto valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumento – Lietuvos Respublikos bendrojo plano ir į jį integruoto Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano – sprendiniai galioja ir jų privalu laikytis, vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 12 straipsnyje nustatytomis valstybės teritorijos bendrojo plano privalomosiomis nuostatomis valstybės ir savivaldybių institucijoms ir šio įstatymo 13 straipsniu, nustatančiu valstybės lygmens bendrųjų planų sprendinių įgyvendinimą detalizuojant sprendinius žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose, planavimo organizatoriui rengiant</p>

	<p>Saugomi kultūriniai kraštovaizdžiai sudaro Lietuvos kultūrinio kraštovaizdžio sistemos vertingiausią dalį ir yra valstybės identiteto dalis.“</p>	<p>sprendinių įgyvendinimo programas ir kt.</p>
	<p>7. „Rūmų nuomone Nuostatų III ir IV skyrių pavadinimai prieštarauja Statybos įstatymui ir Architektūros įstatymo 1 straipsniui ir 2 straipsnio 3 dalyje pateiktam architektūros sąvokos apibrėžimui. Lingvistiškai vertinant Nuostatų III skyriaus pavadinimo formuluotę galima išvada, kad sodybų planavimui taikomi specialūs (atskiri) reikalavimai. Pabrėžiame, kad architektūriniai reikalavimai taikomi visų paskirčių ir kategorijų statiniams. Statybos įstatyme, tradicinės sodybos nėra įvardijamos, kaip atskira statinių rūšis (kategorija) kuriai būtų taikomi kitokie nei įtvirtinti Architektūros įstatyme reikalavimai. Papildomai pažymime, kad statiniai (sodybos) yra projektavimo objektas (Statybos įstatymo 1 straipsnio 1 dalis), tuo tarpu, planavimo objektas yra teritorijos (Teritorijų planavimo įstatymo 1 straipsnio 1 dalis), todėl atsižvelgdami į aukščiau išdėstytus argumentus, siūlome keisti Nuostatų III ir IV skyrių pavadinimus, Nuostatų 6 punktą ir išdėstyti taip:</p> <p>~~„III skyrius APSAUGOS, ETNOGRAFINIO REGIONO ARCHITEKTŪROS IR SODYBŲ PLANAVIMO KURŠIŲ NERIJOS ARCHITEKTŪROS TRADICIJOMIS PAGRĮSTI REIKALAVIMAI, TAIKOMI VIŠOJE NACIONALINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE.“~~ „IV skyrius APSAUGOS, ETNOGRAFINIO REGIONO ARCHITEKTŪROS IR SODYBŲ PLANAVIMO KURŠIŲ NERIJOS ARCHITEKTŪROS TRADICIJOMIS PAGRĮSTI REIKALAVIMAI, TAIKOMI NACIONALINIO PARKO KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE, „6. Nacionalinio parko apsaugos ir tvarkymo ypatumai, veiklos</p>	<p>Neatsižvelgta. Nuostatų projekto skyrių pavadinimai atitinka minėto Saugomų teritorijų įstatymo 2 straipsnio 37 dalyje nustatytai sąvokai „Saugomų teritorijų nuostatai“, kurioje nurodoma nuostatų tikslas, sudėtis. Laisvai interpretuoti įstatymo nuostatų negalima, o žodį „sodybų“ keisti į „gyvenviečių“ nėra teisinio pagrindo. LAR minėtas Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas galioja ir Nuostatų projektui neprieštarauja. Pažymėtina, kad Architektūros įstatymo tiksluose ir kituose jo straipsniuose nėra konkrečių nuostatų, reglamentuojančių ar nustatančių reikalavimus atskiroms statinių rūšims (kategorijoms) ar architektūros kokybei nustatytų konkrečių reikalavimų. Nustatyti tik architektūros kokybės kriterijai.</p>

	<p>reglamentavimas, ~~ir~~ etnografinės architektūros ir gyvenviečių sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai siejami su funkcinio prioriteto zonomis, nustatytomis nacionalinio parko ir jo zonų ribų plane, ir kraštovaizdžio tvarkymo zonomis, nustatytomis nacionalinio parko tvarkymo plane.</p> <p>Kraštovaizdžio tvarkymo zonose teritorijos naudojamos ir apsauga reguliuojama vadovaujantis Saugomų teritorijų tipiniu apsaugos reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinio apsaugos reglamento patvirtinimo“.</p>	
	<p>8. „Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, kaip atskira statinių rūšis, nėra išskiriamos žvejo sodybos. Pažymime, kad nauja statyba ir projektavimas galimi tik Statybos įstatyme (Statybos įstatymą įgyvendinamuosiuose teisės aktuose) išvardintiems statinių tipams ir rūšims. Siekiant išlaikyti teisinio reguliavimo nuoseklumą, <u>siūlome Nuostatų 9 punkto reikalavimus taikyti tik jau pastatytiems (nekilnojamojo kultūros paveldo) objektams, o ne naujai projektuojamiems statiniams</u> ir išdėstyti taip: „9. Kuršių nerijos žvejo sodybos pastatai ~~projektuojami, statomi,~~ rekonstruojami, remontuojami ir atstatomi vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo, teritorijų planavimo dokumentų nuostatomis ir šiais Nuostatuose nustatytais Kuršių nerijai būdingos architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstais reikalavimais:“ Taip pat papildyti Nuostatus 9.10 punktu: „9.10. Nuostatų 9 punkte (red. 9.1-9.9 papunkčiuose) išvardinti reikalavimai netaikomi kitiems gyvenamiesiems pastatams išskyrus žvejo sodybas.“</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Nuostatų projekto 9 punkte (taip pat ir 29 punkte) įrašoma papildoma nuostata (išlyga): „9. Kuršių nerijos žvejo sodybos pastatai projektuojami, statomi, rekonstruojami ir remontuojami vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo, teritorijų planavimo dokumentų nuostatomis ir šiais Nuostatuose nustatytais Kuršių nerijai būdingos architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstais reikalavimais, išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip:“. Ši išlyga nustato aiškias teises sąsajas su pagrindinio KNNP teritorijų planavimo dokumento –planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) sprendinių, kuriuose taip pat yra nuostatos dėl pastatų tūrių, aukščių, formų, spalvų ir pan., galiojimu, taip pat nustato galimybę parengti vietovės lygmens bendruosius planus, kurių planavimo proceso (viešo svarstymo, derinimo ir kt.) metu būtų galima išsamiau pagrįsti ir detalizuoti minėtus reikalavimus. Pažymėtina, kad Nuostatų 9.1 – 9.9 papunkčiai, taip pat 11 – 19, 22 ir 23 punktai nustato esminius reikalavimus (konkrečius dydžius, parametrus) naujoms statyboms,</p>

			rekonstrukcijoms, kap. remontams ir pan. Juos išbraukus ar įrašius naują papunktį 9.10, kad 9.1-9.9 papunkčiai taikomi tik žvejo sodyboms, turinčioms kultūros paveldo objektų ir jų vietovių apsaugos statusą (tokių KNNP yra tik vienetai), statybos procesai KNNP taptų praktiškai nevaldomi, nes neliktų kriterijų, parametrų tinkamumui pagrįsti ar netinkamumui atmesti, atsirastų teisinis „vakuumas“, sąlygos korupcijai.
		<p>9. „Siūlome išbraukti Nuostatų 10 punktą (~~10. Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose Nuostatų 9 punkte nustatyti Kuršių nerijos žvejo sodybos statinių projektavimo, statybos, rekonstrukcijos ir (ar) kapitalinio remonto reikalavimai taikomi, jei jie neprieštarauja Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme įtvirtintiems paveldosaugos reikalavimams, istorinių – architektūrinių tyrimų duomenims.~~), kadangi šio punkto nuostatos neatitinka Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje pateikto kultūros paveldo objekto apibrėžimo. Kultūros paveldo objektas – pavieniai, kompleksiniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, t. y. žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jiems priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti. Pažymime, kad apsauga ir specialieji reikalavimai taikomi statiniui - žvejo sodybai, ją įregistravus kaip kultūros paveldo objektą ir kartu aplinkui šį objektą nustačius kultūros paveldo objekto teritorijos ribas, t. y. kultūros paveldo objekto teritorija negali susiformuoti nesant apsaugos objekto“.</p>	<p>Neatsižvelgta, nes šis punktas kaip tik nurodo sąsają su Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (NKPAĮ) įtvirtintais paveldosaugos reikalavimais, kad tie NKPAĮ reikalavimai turi aukštesnę teisinę galią nei Nuostatai.</p>

	<p>10. Rekomenduojame išbraukti arba peržiūrėti Nuostatų 11 – 19, 22 ir 23 punktus dėl teisinio reguliavimo lygmens tinkamumo, t. y. įvertinti ar šias normas tikslinga įtraukti į Nuostatus. <u>Šiuose punktuose pateikiamas detalus reglamentavimas paprastai formuojamas nacionalinių parkų tvarkymo planuose ar kituose žemesnio ar panašaus lygmens, teritorijų planavimo dokumentuose</u>“.</p>	<p>Neatsižvelgta, nes priežastis ta pati, kaip ir dėl 8 pastabos – Nuostatų 11 – 19, 22 ir 23 punktai nustato esminius reikalavimus (konkrečius dydžius, parametrus) naujoms statyboms, rekonstrukcijoms, kap. remontams ir pan. Juos išbraukus nebus įgyvendintas Saugomų teritorijų įstatyme (STĮ) nustatytas reikalavimas saugomų teritorijų nuostatams, be to nuostatai taptų abstrakčiais, neduodančiais naudos praktikoje suinteresuotoms, statybų, planavimo ir kontrolės procesuose dalyvaujančioms institucijoms, pirmiausia, savivaldybėms, saugomų teritorijų direkcijoms (STD), Kultūros paveldo departamentui (KPD) ir jo padaliniams, VTPSI, taip pat teismams, kuriuose dėl aptakaus reglamentavimo nuostatuose daugėtų ginčų dėl statybų ir rekonstrukcijų, pastatų plotų, aukščių, tūrių, spalvų ir kt. Šis klausimas, kaip minėta, išsprendžiamas ties 8 pastaba siūlomu sprendimu, įrašant papildomą nuostatą (išlygą) dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių prioritetinio galiojimo.</p>
	<p>11. Atsižvelgdami į Nuostatų 25 ir 26 punktų turinį, siūlome šiuos punktus perkelti į Nuostatų VI skyrių, kadangi minėtų punktų reikalavimai nėra susiję su Parko architektūra.</p>	<p>Neatsižvelgta, nes Nuostatų VI skyriuje nustatyti reikalavimai ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose ir kito (komunalinės ir edukacinės paskirties kraštovaizdžio tvarkymo zonos) funkcinio prioriteto zonose, o 25 ir 26 punktai (IV skyrius) nustato reikalavimus draustiniuose ir rezervatuose (konservacinio funkcinio prioriteto zonose).</p>
	<p>12. „Nuostatų 22, 23, 28, 29, 32.2 – 32.4 punktų reikalavimai neatitinka Kuršių nerijos nacionalinio parko tvarkymo plano (LRV 2012-06-06 nutarimas Nr. 702) (toliau – Tvarkymo plano) nuostatų. Pažymime, kad <u>užstatymo tankio ir aukščio reikalavimai turėtų būti reguliuojami Tvarkymo planu</u>, šiuos reikalavimus susiejant su konkrečia Kuršių nerijos teritorijos dalimi. Dėl šio priežasties, papildomai atkreipiame dėmesį, kad su Nuostatų pakeitimais kartu turi būti rengiami</p>	<p>Neatsižvelgta, nes ši problema išspręsta – kaip minėta aukščiau (žr. komentarus 8 ir 10 pastaboms), Nuostatų projekte įrašomas sakinio pratęsimas, galiojantis visoms funkcinio prioriteto zonoms (t. y. ir konservacinio prioriteto (22-23 punktai), ir rekreacinio prioriteto (28-32 punktai) zonoms: „9. Kuršių nerijos žvejo sodybos pastatai projektuojami, statomi, rekonstruojami ir remontuojami vadovaujantis Saugomų teritorijų įstatymo, teritorijų planavimo</p>

		ir Tvarkymo plano pakeitimais suderinant šių dviejų teisės aktų nuostatas“.	dokumentų nuostatomis ir šiais Nuostatuose nustatytais Kuršių nerijai būdingos architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįstais reikalavimais, išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip“.
2.	Nekilnojamojo turto plėtros asociacija	„Punktą „23. Kultūriniuose draustiniuose išsaugoma kraštovaizdžio panorama ir siluetas, žiūrint nuo Kuršių marių pusės, gatvės išklotinė, suformuota pastatų, orientuotų galu ir (ar) šoniniu fasadu, kitos kultūros paveldo vietovių vertingosios savybės.“ išdėstyti taip: „23. Kultūriniuose draustiniuose vadovaujantis Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir jį įgyvendinančiais teisės aktais saugomos nustatytos ir Kultūros vertybių registre įregistruotos kultūros paveldo vietovių vertingosios savybės.“, nes projekto formuluotė prieštarauja kultūros paveldo vietovių jau NKPAĮ nustatyta tvarka nustatytam apibūdinimui“.	Atsižvelgta iš dalies: 23 punktas papildytas sakiniu „Šios nuostatos netaikomos sovietiniu pokario laikotarpiu (po 1945 m.) pastatytiems Kuršių nerijai nebūdingos architektūros pastatams“ tam, kad draustiniuose tvarkant sovietmečio pastatus, kurie savo dideliais tūriais, forma, aukščiais, medžiagiškumu, plokščiais stogais ir pan. doko tradicinį kuršių kraštovaizdį ir jo panoramas nuo marių pusės, būtų galima rasti daugiau subalansuotų ir inovatyvių architektūrinių sprendimų, leisiančių iš esmės pertvarkyti (rekonstruoti) tuos sovietmečio pastatus, juos pritaikant prie kraštovaizdžio, tačiau tų pastatų negriaunant.
3.	Neringos savivaldybės administracija	1. „Nuostatų projekto skyrių pavadinimai neatitinka KNNP tvarkymo plane (LRV, 2012) nustatytų funkcinio prioriteto zonų ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų pavadinimų“.	Neatsižvelgta, nes: 1) skyrių ir funkcinio prioriteto zonų pavadinimai turi atitikti STĮ 12 str. 3 dalies nuostatas: „Valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose) <u>išskiriamos šios funkcinio prioriteto zonos: konservacinio (rezervatai ir draustiniai), ekologinės apsaugos, rekreacinio bei ūkinio (žemės, miškų ar vandenų ūkio) ir kito prioriteto zonos.</u> Šiuose dokumentuose taip pat išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose kraštovaizdžio apsaugai, naudojimui ir tvarkymui taikomas saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas.“; 2) pasikeitus planavimo schemos sprendiniams (juose pakeitus minėtų zonų pavadinimus) reikėtų keisti ir nuostatus ir tipinį apsaugos reglamentą, kas nebūtų pateisinama teisėkūros, taip pat administracinės

		naštos mažinimo požiūriu.
	<p>2. „Projekto 9.1 papunktyje numatomas užstatymo tankio rodiklis turėtų būti diferencijuojamas priklausomai nuo to, ar sklypas patenka į kultūros paveldo vietovę (tokiu atveju 20 proc.), ar į ją nepatenka (25 proc.)“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies, nes šis klausimas yra išsprendžiamas kitaip: Nuostatuose numatomos išlygos, kad 9.1 – 9.9 papunkčiai negalioja, jeigu nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip. Nuostatų 10 punktas nustato, kad „Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose Nuostatų 9 punkte nustatyti Kuršių nerijos žvejo sodybos statinių projektavimo, statybos, rekonstrukcijos ir (ar) kapitalinio remonto reikalavimai taikomi, jei jie neprieštarauja Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme įtvirtintiems paveldosaugos reikalavimams, istorinių – architektūrinių tyrimų duomenims.“ Nuostatų 30 straipsnis nustato, kad „Rekreacinių pastatų žemės sklypo užstatymo tankis – iki 20 proc., pastatų aukštis – iki 10 m, <u>išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip</u>“.</p>
	<p>3. „Projekto 9 punkto reikalavimai žvejo sodyboms „pernelyg detalizuoti“. „Neaišku, kuo pagrįstas gyvenamuoju namu užstatomas plotas iki 150 kv. m“. Analizė parodė, kad „tipinis žvejo namu užstatytas žemės plotas svyruoja nuo 130 iki 200 kv. m“, todėl namu užstatomas žemės plotas neturi būti siejamas su sklypo plotu“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Šį ir kitus dydžius Nuostatų projektui teikė VSTT ir KNNP direkcija, konsultavęsi su architektūros, kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir kitais specialistais. Tačiau šis klausimas išsprendžiamas 2 pastabos komentare (žr. aukščiau) pateiktu būdu, Nuostatų atitinkamuose punktuose įrašant išlygą „<u>išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip</u>“.</p>

	<p>4. „Projekto 9.3 – 9.6 papunkčiuose „pernelyg detalizuoti reikalavimai žvejo sodybos gyv. namo bei ūkio pastatų architektūriniai bei spalviniai reikalavimai“. „Nesutinkame su 9.6 papunktyje pateiktu baigtiniu sodybos pastatų sienų galimu spalviniu sprendimu“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Nustatant abstrakčius reikalavimus būtų neįgyvendintos minėtos STĮ 2 str. 37 d. nuostatos, apibrėžiančios nuostatų sudėtį, taip pat atsirastų šio teisės akto praktinio taikymo problemų (institucijoms išduodant sąlygas, nagrinėjant ir vertinant statinių projektus kiltų dviprasmybių, trūktų pagrindimo), iškiltų korupcijos rizika esant abstrakčioms formuluotėms (pažymėtina, kad visiems teisės aktų projektams atliekamas išsamus antikorupcinis vertinimas). Tačiau šis klausimas išsprendžiamas jau minėtu būdu (žr. aukščiau) pateiktu būdu, įrašant išlygą „išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip“.</p>
	<p>5. „Nuostatuose nustatyti „labiau apibendrintas nuostatas“, rašyti, „kad projektuojant ir statant būtu atsižvelgiama į tradicinių žvejų sodybų architektūrą, medžiagas, spalvinę gamą, puošybos elementus, taikomas Kuršių nerijai būdingas architektūrinės išraiškos priemonės“.</p>	<p>Neatsižvelgta ir atsižvelgta iš dalies (žr. aukščiau komentarus) dėl neatitikimo STĮ, praktinio taikymo problemų, galimos korupcijos rizikos esant abstrakčioms formuluotėms ir pan. Tačiau šis klausimas išsprendžiamas minėtu būdu, įrašant išlygą „išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip“.</p>
	<p>6. „Nuostatų 11 punkto nuostatas dėl stoginių tikslinti, <u>nenumatant baigtinio spalvinio sprendimo</u>, o papildyti, kad „spendimas turi derėti kraštovaizdyje...“.</p>	<p>Komentaras tas pats, kaip ir 4, 5 pastaboms.</p>
	<p>7. „Koreguoti 12 punktą įrašant, kad inžineriniai statiniai projektuojami ir statomi „<u>kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį</u>“ (...) „maksimaliai derinant prie Kuršių nerijos kraštovaizdžio“.</p>	<p>Komentaras tas pats, kaip ir 4, 5 pastaboms.</p>

		<p>8. „Projekto 19 punktą dėl reikalavimų išorinei reklamai įrengti papildyti nuostata „vadovautis ir savivaldybių patvirtintais reklamos projektų rengimo ir derinimo aprašais“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Abejotina, ar savivaldybės administracija reglamentuoja reklamos įrengimą saugomose teritorijose. Reklamos projektai ir jų derinimas nesusijęs su saugoma teritorija. Šią veiklą reglamentuoja Reklamos įstatymas, taip pat kultūros ministro nustatytos Reklamos kultūros paveldo objektuose, jų teritorijose ir apsaugos zonose įrengimo taisyklės (šie teisės aktai Nuostatuose įvardyti).</p>
		<p>9. „Nuostatų IV skyriaus „Apsaugos, etnografinio regiono architektūros ir sodybų planavimo tradicijomis pagrįsti reikalavimai, taikomi nacionalinio parko konservacinio funkcinio prioriteto zonose“ nuostatos prieštarauja KNNP tvarkymo planui (LRV, 2012)“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Klausimas išsprendžiamas kitu būdu: STĮ 5 straipsnio 1 dalis nustato, kad veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja įstatymai, <u>saugomų teritorijų nuostatai</u>, <u>saugomų teritorijų planavimo dokumentai</u>, saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas, apsaugos sutartys, specialiosios žemės naudojimo saugomose teritorijose sąlygos, nustatytos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (SŽNSĮ), t. y. ST nuostatai ir ST planavimo dokumentai yra du atskiri teisės aktai, išsiskiriantys savo tikslais, turiniu, taikymo pobūdžiu, konkrečios teritorijos specifika. Jeigu praktikoje atsirastų tam tikrų neatitikimų ar skirtingų traktavimų tarp ST nuostatų ir ST planavimo dokumentų sprendinių, šis klausimas išsprendžiamas aukščiau kelis kartus minėtu būdu - Nuostatų III skyriuje, kurio nuostatos taikomos visose funkcinio prioriteto zonose (įskaitant ir konservacinio funkcinio prioriteto zonose), įrašant išlygą „<u>išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemas (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip</u>“.</p>

	<p>10. „Nesutinkame su (...) 29 punkte nurodytu galimu užstatymo tankiu iki 20 proc. (...), šis konkretus tankis (dabartiniame 20 punkte) neturi būti nustatomas“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies, nes siūloma aukščiau kelis kartus minėta išlyga: 30. Rekreacinių pastatų žemės sklypo užstatymo tankis – iki 20 proc., pastatų aukštis – iki 10 m, <u>išskyrus atvejus, kai nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip</u>. Šio punkto nuostatos netaikomos esamiems rekreaciniams pastatams, kurių esamas žemės sklypo užstatymo tankis yra didesnis kaip 20 proc., pastatų aukštis – didesnis kaip 10 m, tačiau rekonstruojant tokius pastatus esamas užstatymo tankis ir pastatų aukštis negali būti didinamas“.</p>
	<p>11. „Atsisakyti Nuostatų 30“ (<i>pastaba: pagal naują numeraciją 31</i>) „punkto, nes jo „praktiškai nebus galima įgyvendinti“ – rekreacinio „funkcinio prioriteto teritorijos pagrinde urbanizuotos sovietmečiu, t. y. po 1942 m., todėl užstatymo tankio ir pastatų aukščio didinimo fakto nebūtų galima pagrįsti“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Prieš tai esančiame 29 punkte atsiradus išlygai dėl nacionalinio parko planavimo schemos ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendinių taikymo, tampa kitaip traktuojamas 30 punktas, nustatantis atvejus dar iki sovietmečio pastatytoms sodyboms: „30. Rekreacinių pastatų žemės sklypo užstatymo tankį ir pastatų aukštį galima didinti pagal archyvuose saugomus kartografinius dokumentus atstatomų iki 1942 m. pastatytų sodybų“.</p>
	<p>12. „Nuostatų VI skyrius numato reikalavimus Ekologinės apsaugos ir kito funkcinio prioriteto zonose. KNNP tvarkymo plane ekologinės apsaugos zonų nėra, todėl neaišku kam tai įrašoma“.</p>	<p>Neatsižvelgta. Ši pastaba iš esmės atkartoja 1 pastabą, ties kuria įrašytas komentaras, kad Nuostatų skyrių ir funkcinio prioriteto zonų pavadinimai turi atitikti STĮ 12 str. 3 dalies nuostatas. Pasikeitus planavimo schemų sprendiniams (juose pakeitus minėtų zonų pavadinimus ar atsiradus naujoms zonoms) reikėtų keisti ir nuostatus ir tipinį apsaugos reglamentą, kas nebūtų pateisinama teisėkūros, taip pat administracinės naštos mažinimo požiūriu. Pažymėtina, kad vienu metu Vyriausybei bus teikiama tvirtinti virš 30 nuostatų projektų, todėl jų struktūrinė įvairovė sukeltų daugiau neaiškumų, būtų keblu lyginti nuostatas ir pan.</p>

		<p>13. „Kito funkcinio prioriteto zonose (kitos paskirties sklypuose) neturi būti nustatomas konkretus užstatymo tankio rodiklis“.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Užstatymo tankio rodiklis paliekamas, tačiau įrašoma minėta išlyga „kai nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) ir (ar) vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais nustatyta kitaip“, galiojanti visose funkcinio prioriteto zonose, įskaitant ir kito funkcinio prioriteto zonas.</p>
--	--	--	---